

У рамках нового закону ДФС вже розпочато роботу щодо доопрацювання програмного забезпечення, яке використовується митницями під час оформлення контролюючими органами документів.

Необхідно звернути також увагу на те, як «єдине вікно» вже працює у світі. Існує чимало моделей, за якими можливо імплементувати цей механізм. Україна прагне здійснювати митний контроль за європейськими стандартами. Яскравий приклад в цьому відношенні демонструє Фінляндія, використовуючи при митному оформленні товарів систему PortNet, яка радикально скоротила потребу в численній документації. На сьогодні у цій країні понад 99% усіх документів обробляються через вікно. Вивчивши досягнення Фінляндії, можна говорити про те, що ефективна система «єдиного вікна» може бути створена з відносно невеликими зусиллями і в сучасній формі за умови державної підтримки та наявної політичної волі.

З огляду на це дана система дасть змогу нашій країні:

- прискорити процес взаємодії підприємств і органів державної влади, які здійснюють митний та інші види контролю.
- спростити процес, пов'язаний з експортом і імпортом продукції на митному кордоні України.

Отже, зважаючи на вищезгадане, «єдине вікно»- це один з важливих антикорупційних кроків, який не тільки мінімізує людський фактор при прийнятті рішень контролюючими органами, а й стимулює їх перехід на європейські принципи здійснення державного контролю та сприяє міжнародній торгівлі.

Література:

1. Державна фіскальна служба України. – [Електронний ресурс] : [Веб-сайт]] –Електронні дані. – Київ : 2018. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua> - Новий механізм «єдиного вікна» спростить митні процедури

2. Законодавство України. – [Електронний ресурс] : [Веб-сайт]] –Електронні дані. – Київ : 2018 – Режим доступу: <http://search.ligazakon.ua> - Закон України «Про внесення змін до Митного кодексу України та деяких інших законів України щодо запровадження механізму "єдиного вікна" та оптимізації здійснення контрольних процедур при переміщенні товарів через митний кордон України»

Грицишина Л.І.

«Фінанси, банківська справа і страхування», 4 курс

Тернопільський національний економічний університет

Науковий керівник – к.е.н., доцент кафедри фінансів ім. С. І. Юрія Коваль С.Л.

ПРИЧИНИ ТА НАСЛІДКИ ФОРМУВАННЯ ДЕРЖАВНОГО БОРГУ УКРАЇНИ

Державний борг є важливим інструментом для регулювання грошово-кредитної сфери та платіжного балансу країни. Однак значні обсяги державного боргу України та стрімка динаміка його зростання упродовж останніх років створює реальні та потенційні проблеми, від яких страждає, як фінансове становище країни, так і населення. Тому, в сучасних умовах проблеми українського боргу є особливо актуальними.

В Україні спостерігається загрозливе зростання боргового навантаження, що стримує розвиток економіки країни. Основними причинами зростання обсягу державного боргу протягом останніх років є:

- 1) військовий конфлікт на сході України, що зумовив додаткові витрати на фінансування армії;
- 2) глибока економічна рецесія, пов'язана із руйнуванням інфраструктури та промислових об'єктів на частині Луганської та Донецької областей;
- 3) фінансування коштами державних запозичень дефіциту державного бюджету та обслуговування державного боргу;
- 4) необхідність фінансової підтримки державних підприємств та банків, фінансування виплат Фонду гарантування вкладів фізичних осіб;

5) капіталізація НАК «Нафтогаз» та субвенції місцевим бюджетам на проведення розрахунків з НАК «Нафтогаз» [2, с. 199].

Загальний обсяг державного боргу протягом останніх років зростає динамічніше і в серпні 2018 р. становив 2116,7 млрд. грн., що на 192% більше ніж на кінець 2014 р. [1].

Особливої уваги потребує зовнішній борг. Небезпека зовнішніх валютних запозичень для України полягає в тому, що вони використовуються для штучного утримання обмінного курсу гривні через спрямування валютних запасів на фінансування бюджетного дефіциту. Це призводить до пригнічення експорту та заохочення імпорту, що зумовлює формування негативного торговельного балансу і відповідно, впливає на економічне зростання.

Нарощування державного боргу супроводжується перекиданням боргового навантаження на майбутні покоління. При цьому, загрозу економіці становить не так державний борг, як зростання суми витрат на його обслуговування.

У 2018 р. Україна зобов'язана віддати 91,34 млрд. грн. зовнішнього боргу, з них 41,48 млрд. грн. – на обслуговування боргу (рис. 1). Ці зобов'язання покриватимуться коштом видаткової частини бюджету і становитимуть 11,4% видатків. Для порівняння: у 2017 р. цей показник становив 5,2%, тобто 84,3% запланованого приросту держбюджету у поточному році, піде на погашення зовнішнього боргу [3].

У 2019 р. належить виплатити 165,3 млрд. грн., а у 2020 р. – 169,89 млрд. грн. Відповідно, це буде значно вищий відсоток бюджету і становитиме 16,8% видатків, оскільки прогнозний приріст ВВП України на 2019 рік склав 3%, а боргові зобов'язання зростають майже на 100% [3]. Це кошти, які могли б стати ресурсом розвитку.

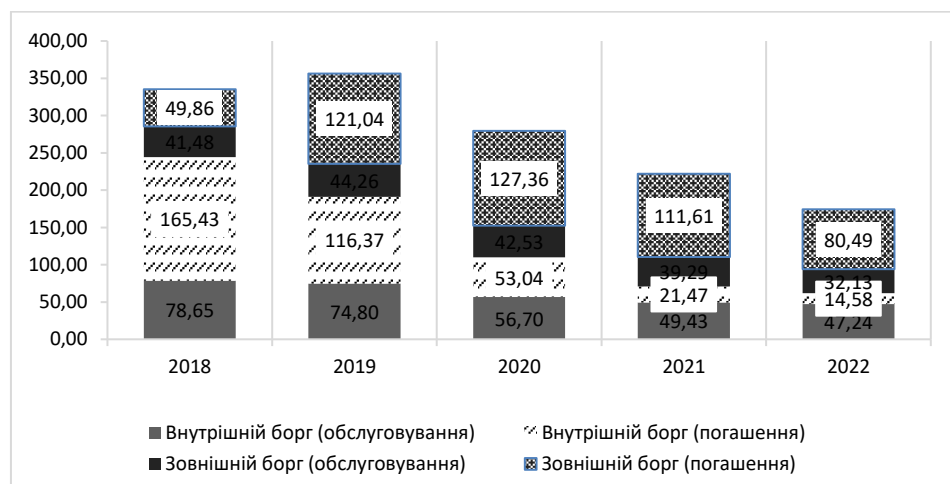

Рис. 1. Прогнозні платежі з погашення та обслуговування державного боргу у 2018–2022 рр., млрд грн, [1]

Отже, основними причинами зростання державного боргу в Україні є нестача коштів у державному бюджеті та дефіцит платіжного балансу країни. За рахунок державних запозчень покривають державний дефіцит, а не вкладають в інвестиції. Така ситуація призводить до зростання державного боргу економічної та політичної залежності України і є величезним тиском на економіку країни та стримує її розвиток. Особливо це буде відчутно у 2019–2021 рр., коли потрібно буде погасити велику частку боргу та сплатити відсотки за обслуговування.

Література:

1. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua> (дата звернення: 15.10.2018).
2. Чеберяко О. Роль Міжнародного валютного фонду у формуванні державного боргу України. Модернізація управління національною економікою : зб. матеріалів IV Міжнар. наук.-практ. конф., 25–26 листоп. 2016 р. Київ, 2016. С. 194–200.

*Данилейчук Р.Б.**к.е.н., доцент кафедри теорії економіки та управління
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу*

НАПРЯМИ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ ЩОДО ПІДТРИМКИ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ СУБ'ЄКТІВ ІНФРАСТРУКТУРИ МАЛОГО БІЗНЕСУ

Реалії соціально-економічного розвитку регіонів України вимагають розробки нових механізмів, методик і моделей формування регіональної фінансової політики, спрямованої на відновлення нормального функціонування суб'єктів малого підприємництва та інфраструктури малого бізнесу. Основною метою регіональної фінансової політики слід визнати підтримку стійкого економічного розвитку регіону на основі ефективного використання фінансових ресурсів, підтримки високої ефективності фінансової діяльності суб'єктів підприємництва.

Однак в умовах економічної кризи підтримати високу ефективність регіональної політики, в тому числі у сфері фінансів регіону, неможливо. Органи регіональної влади змушені скорочувати капітальні інвестиції, намагаючись забезпечити своєчасне фінансування витрат за захищеними статтями бюджету (заробітна плата, нарахування на неї, закупівля енергоносіїв тощо), а приватні інвестори заморожують свої програми, намагаючись підтримати фінансову стійкість наявних проектів [1, с. 61-63].

Розвиток суб'єктів інфраструктури малого бізнесу у регіоні значною мірою залежить від ефективності організації фінансового процесу. Як правило, управління фінансовою діяльністю на рівні регіону відбувається за такими напрямками: 1) ухвалення та виконання бюджету регіону; 2) маніпулювання ставками місцевих податків; 3) регулювання обсягів регіональних інвестицій (визначення переліку регіональних інвестиційних проектів); 4) встановлення нормативів фінансової діяльності підприємств комунальної сфери; 5) маніпулювання нормативами міжбюджетних трансфертів. Проте в умовах кризи всі інструменти регіонального фінансового регулювання використовуються звужено, вони спрямовані насамперед на підтримку поточної платоспроможності території та її здатність виконувати невідкладні фінансові зобов'язання.

На підставі системного аналізу наукових публікацій [1-3] можемо зробити висновок, що в умовах економічної кризи та посткризового розвитку ключовими напрямками регіональної фінансової політики в частині підтримки фінансової стійкості суб'єктів інфраструктури малого бізнесу мають стати:

- акумуляція фінансових ресурсів для подальшого їх спрямування у розширення мережі суб'єктів інфраструктури малого бізнесу на депресивних (відсталіх) територіях;
- оптимізація джерел акумуляції фінансових ресурсів через розширення участі у грантових та донорських програмах, максимальне залучення приватних інвестицій;
- орієнтація на поступове запровадження нових форм і методів управління фінансовою діяльністю на регіональному рівні, в тому числі шляхом застосування програмно-цільового фінансування у бюджетному процесі;
- орієнтація на виконання поставлених завдань з метою підтримки високої ефективності регіональної фінансової політики.

На нашу думку, в нинішніх умовах органи влади регіонального рівня мають сприяти оздоровленню фінансового стану суб'єктів інфраструктури малого бізнесу через розвиток інституційного середовища, підтримку відповідних проектів, забезпечення виконання правових норм і стандартів.